

marks Arbejdere skulde være. Men tror det ærede Medlem ikke, at dette i betydelig Grad hænger sammen med, at Arbejderne i England have en forholdsvis kortere Arbejdstid, en bedre Løn og som Folge deraf bedre Beværelse, i hvert Tilfælde for Elitearbejdernes Vedkommende, end Arbejderne have paa Fastlandet? Jeg vil være meget tilbøjelig til at tro det. Men spørger man saa, hvilken Betydning Løven her har, kan det ikke nægtes, at den engelske Arbejderlovgivning, om det end er rigtig, hvad det ærede Medlem siger om, at den ikke direkte berører den voksne mandlige Arbejder, dog alligevel i højere Grad end noget andet Lands har reguleret Arbejdsforholdene og indskrænket Arbejdstiden ved at bestemme sig med Børns, unge Menneskers og Kvinders Arbejdstid. Jeg tror derfor ikke, det ærede Medlem har Ret, naar han mente, at hvis andre Landes Arbejdere kom paa lige Fod med Englands, vilde det betyde Englands fuldstændige Overlegenhed. Jeg tror tværtimod, at det kunde være et af Midlerne for de andre Lande til at komme noget op paa Siden af England. Men dertil er der endnu en Bemærkning at gøre, nemlig den, at har England et større Udbytte pr. anvendt Arbejder, hænger det rimeligvis ogsaa sammen med, at England i Henseende til Anvendelsen af tekniske Hjælpemidler staar højere, end man gør i de andre Lande, og det vilde ganske sikkert ikke være noget ilde Resultat at stræbe efter at naa dertil, at man i Stedet for at bruge daarlige, aflagte, gamle Maskiner, daarlige Systemer o. s. v., her skaffede en Spore til Anvendelsen af de bedste Arbejdsinstrumenter. Det ærede Medlem gav den Oplysning, at en engelsk Arbejder kunde slaa 140 Slag med Skytten — saadan tror jeg det var — naar en hollandsk slog 100. Det er vist meget længe siden, at det har spillet nogen overdreven stor Rolle, hvor mange Slag en enkelt Arbejder kunde slaa med Skytten, for det er kun meget lidt Arbejde, der udføres paa Haandvæv, i hvert Fald af det, der kan betegnes som Konkurrencearbejde; men er Tilfældet det, at den hollandske Væver kun slaa 100 Slag, naar den engelske slaa 140, har jeg deri et Bevis paa min Formodning om, at man i Holland arbejder med daarligere Væve, end man gør i England. Det er jo nemlig ikke Arbejderen, det kommer an paa, om Maskinvæven slaa 100 eller 140, eller 200 Slag, det afhænger kun af Maskinen, af, hvorledes den er indrettet og sat i Gang. Det ærede Medlem sagde saa, at der ikke i England forelaa eller havde foreligget nogen Lov eller Forslag til Lov

om en Begrænsning af de voksne mandlige Arbejders Arbejdstid. Her erindrer det ærede Medlem sikkert fejl, og det er kedeligt for ham, da han optræder med saa stor Sikkerhed i denne Sag. Der blev nemlig for godt et Aar siden i det engelske Underhus ved anden Læsning vedtaget en Lov, som bestemte Arbejdstiden for Minearbejdere til 8 Timer. Der har ogsaa foreligget andre Lovforslag, som ganske summarisk i Henhold til den særegne Maade, hvorpaa Lovforslag og Lovprincipper fremkomme i England, have stillet det Princip op, at enhver, som arbejder, enhver, som staar i en andens Tjeneste, ikke maa arbejde over 8 Timer i Døgnet. Der har ikke blot været Forslag fremme, men Underhuset har vedtaget et enkelt Lovforslag. Det er ganske vist ikke blevet ophøjet til Lov, og om hvor langt det vil komme senere, skal jeg i Djeblippet ikke udtale mig. Jeg anfører det kun som et Bevis paa, at der har foreligget Lovforslag om Indskrænkning af voksne Mænds Arbejdstid. Der har netop foreligget et saadant Lovforslag, og der er da, hvad det ærede Medlem for øvrigt ogsaa erkendte, fra engelske Arbejders Side blevet arbejdet ret ihærdigt paa en lovmæssig Begrænsning af Arbejdstiden. Dernæst talte det ærede Medlem meget advarende over for Forslagsstillerne, meget faderligt formanende, undertiden ogsaa haardt dømmende, til andre Tider noget straffende, og han foreholdt os det forførbelige i at ville stille Befolkningen i 2 Klasser, hvortaf den ene havde Lov til at arbejde, saa meget den vilde, medens den anden Klasse ikke maatte anvende mere end 8 Timer af sin Tid til en vis bestemt Virksomhed, og han fortalte os endvidere, at Konsekvensen deraf maatte blive, at Arbejderne af sidstnævnte Klasse skulde gaa med en sort Rokarde eller et andet Mærke paa sig, for at man kunde se, hvem det var, man saaledes havde berøvet Retten til at arbejde. Jeg siger, det er dristigt at paastaa, at der ligger noget saadant i det foreliggende Lovforslag. Det er dristigt at sige, at der nu hersker en absolut Frihed til at arbejde, og at denne Frihed bliver fuldstændig afstaaet ved det foreliggende Forslag. Det er saa meget dristigere, som den højtærede Indenrigsminister jo har erkendt, at der var baade Arbejdsløshed og forskellige andre Vanstieligheder til Stede i det bestaaende Samfund, som kunde hindre Arbejderne i at pleje deres Familieliv. Ministeren har ganske vist tilføjet, at det kunde den bestaaende Stat ikke gøre noget for at afhjælpe. Men Lovforslaget siger, hvad jeg gentagne Gange har gjort opmærk-